

ZELENA STOLICA

Učešće građana u radu
Narodne skupštine RS

28. januar 2016.god

Zaključni komentari na nacrt Zakona o zaštiti prirode

1. Ministarstvo je unapredilo postupak javnih rasprava (nacin obaveštavanja javnosti, održavanje okruglih stolova, izveštavanje o pristiglim komentarima i njihovom razmatranju).
2. Potrebno je uključiti predstavnike civilnog društva u rane faze pripreme izmena I dopuna zakona.
3. Terminologija je i dalje neusklađena sa drugim zakonima.
4. Postoje određene nelogičnosti u objašnjenju procesa koje ovaj Zakon pokušava da definiše (kod ocene prihvatljivosti).

U razlozima za donošenje Zakona stoji i

“Usklađivanjem sa propisima EU u oblasti zaštite prirode:

Direktiva Saveta 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta;

Direktiva Saveta 79/409/EEZ o očuvanju divljih ptica;

Direktiva Saveta 1999/22/EZ o držanju divljih životinja u zoološkim vrtovima;

Uredba Saveta 338/97/EZ o zaštiti faune i flore regulisanjem njihove trgovine”.

Stiče se utisak da se usklađivanje vrši na način da se dostigne 100% transpozicije navedenih direktiva, bez sagledavanja realnih mogućnosti da se navedene procedure i mere zaista primene u praksi.

5. Zakon ne nudi rešenje za finansiranje zaštite prirode, Zeleni fond neće imati adekvatnu funkciju.

U razlozima za donošenje Zakona navedeno “Usklađivanjem Zakona o zaštiti prirode sa drugim sistemskim zakonima kojima se uređuje budžetski sistem tj. Zakonom o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12m 62/13, 63/13-ispr., 108/13 i

142/14), kao i predloženim izmenama zakona o zaštiti životne sredine kojima se predviđa osnivanje Zelenog fonda Republike Srbije”.

Članom 19. precizirano je da se finansiranje zaštićenog područja vrši i iz sredstava Zelenog fonda Republike Srbije, u skladu sa predloženim izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine. Obzirom da su pokušaji uspostavljanja nezavisne institucije fonda neuspeli, smatramo da ovaj Zakon treba da bude vraćen na ponovne izmene i da Vlada Srbije treba da pronađe adekvatna rešenja.

6. Zakon ne definiše na dobar način odgovornosti, nadležnost, saradnju.

Veliki broj nadležnosti se daje „stručnim i naučnim institucijama“ bez jasne definicije kriterijuma koji kvalifikuju te institucije. Na ovaj način se daje mogućnost da određeni lobiji i grupacije imaju jak uticaj.

Takođe, u procesu uspostavljanje ekološke mreže jedan od najvećih resursa u Republici Srbiji su udruženja, ornitološke nevladine organizacije koje poseduje podatke o vrstama i bez saradnje sa njima uspostavljanje ekološke mreže ne može da bude obavljeno na adekvatan način.

Generalno, sistem zaštite prirode postavljen navedenim nacrtom Zakona ne prepoznaje NVO/civilni sektor kao deo sistema, što utiče na stalan nedostatak kapaciteta u poboljšavanju i unapređenju mehanizama zaštite prirode.

Na dalje u obrazloženju Zakona se navodi

Zakon će imati uticaj na: nadležne organe – (donošenje propisa, izdavanje dozvola, potvrda, inspeksijski nadzor). Zakonom je predviđeno donošenje sedam propisa (Vlada – dva propisa i ministar- 6 propisa), na osnovu revizije postojećih propisa. Zakon predviđa mogućnost da Ministarstvo može osnovati prihvatilišta za potrebe zbrinjavanja oduzetih ili povređenih primeraka divljih životinja. Zakonom je propisano izdavanje i oduzimanje dozvole za rad zooloških vrtova. Precizno je definisana nadležnost inspekcija (zaštite životne sredine, fito-sanitarne, veterinarske), policije i carinske službe u vršenju kontrole;

U kratkom vremeskom roku predviđena je izrada velikog broja podzakonskih akata, sto je u praksi neizvodljivo.

7. Tendencija povećanja procenta zastićenih područja je pozitivna, ali je zabrinjavajuće zanemarivanje postojećih.

I dalje se ne radi na izmenama i dopunama ključnih stavki za upravljanje zastićenim područjima: uvodjenje i potpuno uskladjivanje sa IUCN kategorijama, izmena tacaka za planove upravljanje zasticenim područjima u skladu sa savremenim potrebama, redefinisane način proglašavanja i upravljanja zasticenim područjima, stvaranje jasnije saradnje i subvencija za poljoprivrednike u zasticenim područjima itd.